

DEJTONSKI SPORAZUM ISPUNIO SVOJE NAJVAZNIJE OBECANJE

Visoki predstavnik za BiH Wolfgang Petritsch ocijenio je kako je Dejtonski sporazum ispunio svoje najvažnije obećanje - održao mir i omogućio BiH da se vrati normalnom životu. Povodom navrsavanja šest godina od potpisivanja Dejtonskog sporazuma, Petritsch je u svojoj otvorenom pismu građanima BiH poručuje kako BiH može postati "normalna" zemlja koja svojim građanima nudi ono što im je potrebno. On smatra kako je u proteklom periodu postignuto mnogo, ali da još dosta toga treba uraditi, ali i konstatira da su se okolnosti u BiH temeljito promijenile te da će njena budućnost biti određena ne samo provedbom Dejtonskog sporazuma nego i njenom integracijom u Evropu. "Jasno je da je budućnost BiH u Evropi. Nedavna prošlost je pokazala da su mnoga pitanja koja spadaju u mirovnu implementaciju identična onim mjerama koje je potrebno poduzeti da se BiH integriira u Evropu", kaže visoki predstavnik. Prema njegovim riječima, kriteriji koje je BiH morala ispuniti kako bi bila primljena u Vijeće Evrope, a očekuje se da će se to desiti početkom sljedeće godine. Ocjenjuje kako je Dejtonski mirovni sporazum otvorio put za proces evropeizacije BiH. S odlukom Ustavnog suda o konstitutivnosti naroda BiH u oba entiteta pokazalo se još jednom da on predstavlja fleksibilan sporazum koji nudi mnoge mogućnosti. Petritsch kaže kako je optimist kada je u pitanju situacija u BiH, "jer sada primjeću-

jem da su vlasti na svim nivoima spoznale da se moraju desiti neke stvari ukoliko ova zemlja želi napraviti odlučan korak naprijed. I što je jednako važno - primjećujem spremnost da se radi na tome što je potrebno".

Dalje dodaje kako se izbjeglice i raseljene osobe koje pripadaju tzv. "manjinskim" grupama vraćaju u velikom broju, a ekonomska reforma je postala prioritet političkog programa jer su svi shvatili da će samo ekonomski stabilna zemlja biti politički stabilna. Nijedan od entiteta, navodi dalje Petritsch, više ne osporava koncept jedinstvenoga ekonomskog prostora. Vodi se rasprava i o izmjenama i dopunama entitetskih ustava kojima će se osigurati prava konstitutivnim narodima BiH na cijeloj njevoj teritoriji.

Aneks VII se mora u potpunosti implementirati, program ekonomske reforme je opsezan i tek ga treba provoditi. Stopa nezaposlenosti u BiH je previsoka, a zemlja još nema ambijent pogodan za poslovanje koji bi privukao strane i domaće investitore. Petritsch navodi i kako RS mora shvatiti da će biti snazna samo ukoliko je država BiH snazna i da država nije neprijatelj, već struktura od koje će RS imati koristi jer će u sklopu države ući u Evropu. Mnoge političke stranke sa hrvatskim predznakom moraju shvatiti da Hrvati BiH nisu i neće postati manjina. Oni su konstitutivni narod koji je u potpunosti zaštićen Ustavom BiH i moraju ponaci svoje mjesto u BiH koristeći prednosti

ovakvoga ustavnog okvira. Pitanje ratnih zločina još uvijek nije razriješeno iako ono predstavlja osnovni uvjet za pomirenje. Obrazovni sistem mora proći kroz proces reforme kako bi se djeci BiH osiguralo obrazovanje visokog kvaliteta i kako bi ta djeca učila jezik, kulturu, historiju i tradiciju svih naroda.

"Ukoliko nastavimo raditi na svim ovim pitanjima, BiH ima dobru sansu da uskoro postane 'normalna' zemlja. Lokalni organi vlasti će biti u mogućnosti da iz faze partnerskog odnosa koji trenutno imaju sa međunarodnom zajednicom pređu u fazu kada će u potpunosti preuzeti odgovornost za politički proces", kaže Petritsch.

On ocjenjuje da je postojeca situacija omogućila međunarodnoj zajednici da ponovno razmisli o svojoj ulozi. Ovo ne znači da ćemo u nekom skorom vremenu napustiti zemlju - ali to ipak predstavlja još jedan znak da se stvari kreću u pravom smjeru u BiH, pojašnjava visoki predstavnik. "Ostvarenje krajnjeg cilja je blizu. BiH može postati 'normalna' zemlja koja svojim građanima nudi ono što im je potrebno. Više nije u pitanju da li će se i kako će se to ostvariti, već je pitanje - kada. Ostvarimo ovaj cilj što je prije moguće", kaže u svojoj poruci građanima BiH visoki predstavnik za BiH Wolfgang Petritsch, upućenoj povodom šestogodišnjice Dejtonskog sporazuma.

U ovom broju:

Izbori protiv stranaca	2
Stranci bilježe rast u zapošljavanju	2
Bosanci drugi, "Jugosloveni" treći	2
Svedski filteri uzročnici smrti	3
Zlatan Ibrahimovic kometa svedskog nogometa	3
O Milosevicu, prije i sada	3
Akcija Humane Tvelevizije u Malmeu	4

• Bosanskohercegovački Radio Malme obolježio je svoj jubilej, 600. emisiju, 2. decembra 2001. godine.

• Od 1. januara 2002. godine termin emitovanja BH Radio je svake nedelje, ali sada, od: 11.00—12.00 sati, na frekvenciji od 89,2 MHz

Izbori protiv stranaca

Nedavni izbori u, nama, susjednoj Danskoj pokazali su da Evropa ide u prvaku zaostravanja odnosa kada su u pitanju stranaci (useljenci). Dominantno pitanje u predizbornoj kampanji svih stranaka bili su useljenci (ponajviše muslimani) i kako ih se otarasiti. U zizi predizborne kampanje nametnulo se ovo kao neizbježno pitanje zbog, jos uvijek "svezeg", teroristickog napada od 11. septembra u SAD te, potom, izrazenog negativnog stava prema islamu unutar EU, pa i diljem cijele Evrope. Oni koji su se zalagali za radikalne promjene, protjerivanje useljenika i zatvaranje granica, ponajviše su profitirali. Tako, ranije marginalna danska narodna stranka (danski folk patriot) postala je treća stranka ove zemlje i sa ranijih 13 "popela" se na 22 poslanika, a njen

glavni moto bio je "netrpeljivost prema novim stanovnicima" (nedancima). Pobjednik izbora su ljevicari koji su tako nakon 1920. godine

ponovo postali vodeća partija u Danskoj i u sumnjivoj koaliciji sa danskom narodnom strankom tako osvojili vlast, sa 98 poslaničkih mjesta. Socijaldemokrati i njihovi koalicioni partneri dobili su samo 77 mjesta u Parlamentu, pa su sisl sa vlasti i priz-

nali poraz koaliciji "crveno-crnih". Nakon izbora, sve će biti drugacije, porucuju pobjednici, a mi kazimo da je jedino ostalo isto ime danskog premijera, novog ljevicara Rasmunsa (Anders Fogh), koji je prezimenjak ranijeg socijaldemokrata Rasmunsa (Poul Nirup).

Ispalo je tako da je samo austriski ultra nacionalista Hajder dobio po "usima" zbog svojih nepomirljivih stavova prema stranicima, a potom se niko nije usudio dati primjedbe Berlusconiju (i on je imao mnogo slicnih teza kao i Hajder), jer Italija je malo veci zalogaj za EU. Sada je dosla na red Danska i njeni nacionalisti i tako spiralna "netrpeljiva" vrteska se zamahala, a ko je sledeci u Evropi, ostaje da se sacekaju neciji naredni izbori...

Stranci u Svedskoj biljeze porast pri zaposljavanju

Zaposljavanje medju useljenicima povećalo se za 5,6 procenata tokom poslednje dvije godine. Ovaj trend je najviše izrazen medju onim useljenicima koji su rođeni u Svedskoj (no i pored toga oni se inadalje smatraju "strancima"). Ukupno je sada zaposleno 62 procenta useljenika koji su rođeni izvan ove zemlje, a kod onih ciji su roditelji (ili jedan od njih) stranci, a rođeni su u Svedskoj, oko 77 procen-

ta imaju neki izvor prihoda (nisu na socijali). Ovi podatci su izneseni nakon najnovijih ispitivanja Drzavnog zavoda za statistiku, a prenose ih u danasnjem izdanju ugledni Dagens Niheter. Kod useljenika najbolji trend je zabiljezen medju Bosancima kod kojih su prije dvije godine posao imali samo 34 procenta, a danas je ovaj broj dostigao cak 60 procenata. Iza njih najveći porast biljeze doseljenici iz

Afrike koji su sa 44 popeli se na 56 procenta. Zaposljavanje je u porastu i kod useljenika iz arapskih zemalja koji su prije dvije godine imali 38, a sada biljeze 46 procenta. Naravno najveći dio useljenika, koji se vode kao zaposleni, imaju ili praksu, idu u skolu ili je pak zaposlen na odredjeno vrijeme ili u okviru nekog od projekata. Idalje je veoma mali broj njih koji imaju stalni ili "kvalitetni" posao...

BOSANCI DRUGI, 'JUGOSLOVENI' TRECI

Skoro 3.000 Bosanaca zatrazilo je azil u Svedskoj u posljednja tri mjeseca prosle godine, sto je bilo veliko povećanje u odnosu na sve prethodne periode, iskljujuci samo ratnu 1993. Od onih koji su podnijeli zahtjeve, azil je odobren tek svakom sedamnaestom. Prema upravo objavljenim podacima, u cijeloj prosloj godini 4.000 Bosanaca zatrazilo je azil, a rezultati njihovih zahtjeva su sledeci: - 235 je dobilo azil na osnovu razlicitih propisa, izmedju ostalog njih 39 po osnovu konvencije UN o izbjeglicama. - Oko 1000 jos ocekuje konacno rjesenje od Zavoda za migracije, a 1.700 ce se desiti sa njihovim zahtjevima nakon sto su se zalili na odluku o od-

bijanju ostanka u Svedskoj. - Oko 800 dolaznika iz BiH je vec napustilo ili protjerano iz Svedske posto je i drugostepeni organ odbio njihov dalji boravak. Mada svi ovi pokazatelji govore da je tesko "ostati" u Svedskoj to ne spriječava novu najezdu azilantata iz BiH. Samo u prvih osam mjeseci ove godine registrovano je novih 1.700 slucajeva, sto je uciniilo da se Bosanci nadju na drugom mjestu liste novopristiglih useljenika (iza Iracana). Na trecem mjestu su izbjeglice iz Jugoslavije, ali se u podacima ne precizira iz kojeg su njenog dijela i da li dolaze sa Kosova ili Srbije. Bosanci vec duze vrijeme Svedsku smatraju zemljom u kojoj ce rijesti sve svoje

probleme i zivotnu egzistenciju, mada je stvarnost malo drugacija. Istina socijalni standard je ovdje na zavidnoj visini, ali veoma mali broj "stranaca" ima stalni posao. Pogotovo veliki je problem za visokoobrazovane ljude da se aktivno uključe u trziste rada. I druga generacija stranaca koja je ovdje rođena i završila visoke škole i fakultete tesko dobija stalno zaposlenje. Stoga sve veci broj stranaca, u pokušaju da se domogne unosnog radnog mjesta, mijenja vlastita imena. Tako u prosjeku oko 4.000 dolaznika godisnje nastoji da, pod novim imenom, kao sto su Svenson ili slicna, poveća sansu za zaposlenje.

Svedski filteri uzrocnici smrti

Filteri za dijalizu koji su se proizvodili za americku kompaniju Baxter u svedskom gradu Ronebi (Ronneby), nakon prvih detaljnijih ispitivanja, pokazali su se glavnim uzrocnicima smrti bubrenih bolesnika u Hrvatskoj, Spaniji i SAD. Jedna tecna hemikalija koja se koristila prilikom montaze filtera vjerovatno je glavni uzrocnik smrti 33 pacijenta u svijetu koja su se dogodila posljednjih mjeseci. Sama tecnost nije opasna, ali u dodiru sa krvi izaziva smrtnu posljedice, smatraju strucnjaci. Sada je jedino izvjesno, nakon skandala, da americka kompanija prestaje saradnju sa svedskim partnerom i da ce se fabrika zatvoriti, a oko 200 radnika ostaje bez posla.

- Mi smo odlucili u interesu sigurnosti pacijenata da obustavimo proizvodnju ovih filtera, kaze vodja Upravnog odbora Baxtera Hari M Jansen Kremer Jr (Harry M Jansen Kraemer Jr) u izjavi za medije. Kompanija je

odrжала pres konferenciju u Briselu, a prema tvrdnji novinske agencije Rojter (Reuters) Baxter racuna da ce samo povlacenje filtera kostati koncern izmedju 1 i 1,5 milijardi svedskih kruna (110 - 160 miliona eura). Baxter Internnacional ima proizvodnju u oko 100 zemlaja, ali filteri za dijalizu su se proizvodili samo u Svedskoj. Veliki skandal pokazao je da i razvijene zemlje mogu napraviti katastrofalne greske. Sada ce vjerovatno rodbina umrlih pacijenata, traziti odsetne zahtijeve od svedskog proizvođjaca filtera za sto postoje velike zakonske mogucnosti.

Zlatan Ibrahimovic ovogodisnja kometa svedskog nogometa

Zlatan Ibrahimovic proglašen je za ovogodisnju kometu svedskog nogometa. Ibrahimovic je u prvi plan izbio na nogometnu scenu proljetos i vema brzo se etablirao u klubu Malme FF koji se takmici u svedskoj prvoj ligi. Njegova virtuoznos i lepršavost nepredvidivih driblinga, kao i izuzetan osjecaj za postizanjem golova, odmah ga je ucinila velikom medijском zvezdom, sto bas nije slucaj za svedske

prilike. Kuriozitet Zlatanovog uspjeha je tim veci ako se ima u vidu da je on covjek "useljenickog" pedigrea, a posebno je za nas interesantno njegovo bosansko prorijeklo. I pored svoje mladosti (18 godina) privukao je odmah paznju renomiranog holandskog prvoligasa AJAX-a u koji je ljetos presao za ovdasnjih fantasticnih 92 miliona svedskih kruna. Nakon toga pozivan je u svedsku omladisku repre-

zentaciju, a potom vec i u prvi tim najbljih svedskih nogometasa. Tako je Zlatan Ibrahimovic postao idol useljenickoj omladini, posebno sto potice iz "ozloglasenog" naselja Rosengord u Malmeu, gdje na margini svedskog drstva zive uglavnom stranci bez velikih sansi da dodju do bilo kakvog zaposlenja.

O Milosevicu, prije i sada

Bivši hrvatski ministar odbrane general Martin Špegelj je izjavio da je rat u Bosni i Hercegovini bio dogovoren izmedju nekadašnjih predsednika Srbije i Hrvatske Slobodana Miloševića i Franje Tuđmana.

Špegelj je rekao u intervjuu novosadskom listu "Dnevnik" da je "postojao barem globalni dogovor izmedju Miloševića i Tuđmana o razmeni naroda tj o 'humanom preseljenju'" i da je taj dogovor sklopljen 1991. godine na sastanku u Karađorđevu.

ZORAN KUPRESKIC:

Milosevic se najvise druzi s Enverom Hadzihasanovicem Nisam ga cesto vidjao, samo kroz staklo. Najcesce se seta sam, ali ako je ntko s njim

u drustvu, onda, sto danas djeluje apsurdno, to nisu Srbi.. Najprije se nekoliko puta susreo s hrvatskim generalom Rasemom Ademijem s kojim je razmijenio nekoliko kurtoaznih recenica. No, Ademi sada gotovo sve vrijeme provodi s Blaskicem, a Milosevic se druzi s generalom Armije BiH Enverom Hadzihasanovicem!

SVENSK-BOSNISKA INFORMATION
 OCH MEDIA FÖRENINGEN

 Ängelholmsg. 4
 214 22 Malmö
 Sweden

 Tfn: + 46 70 750 00 24
 E-post: vrbas@swipnet.se

 Post giro: **424 61 86 – 3**

Glavni i odgovorni urednik: Miralem Pervizovic

Istinom do uspjeha

 Ima nas i na Internetu:
<http://go.to/bhmedia>

Postovani citaoci.

Sa zadovoljstvom konstatujemo da je zahvaljujuci akciji koju su zajednicki pokrenuli i proveli klub "BiH 82" i Bosanskohercegovacki Radio u Malmeu, tokom mjeseca oktobra prikupljena suma u iznosu od 17.810 svedskih kruna (15.650 SKR i 450 DM = 2.160 SKR) . Novac je uplacen na racun Nord Banken (preko PostBanke BiH), a na ime "Humane Televizije". O ovoj akciji informisani su i TV gledaoci satelitskog programa u emisiji Humane Televizije (15. novembra).

Obzirom da je odziv bio iznad ocekivanja, to je odluceno da se otvori "drugi ciklus" i nastavi sa prikupljanjem donacija, koje se i ovoga puta mogu uplatiti svakim danom u prostorijama kluba "BiH 82" od 18.00 do 20.00.

Nadamo se da ce biti jos donacija iz Malmea, a za racun "Humanu televiziju" i njenih plemenitih akcija.

U akciji prikupljanja pomoci za nastavak emitovanja programa Bosanskohercegovackog Radia Malme, donacije su u medjuvremenu (izmedju dva broja Novosti) uplatili: Enver Jaganjac: 500,00, Ramiz Trnovac: 100,00, ponovo Ramiz Trnovac: 100,00, Amra Hajdarevic: 200,00, Ramiz Trnovac: 100,00, Fuad Sehanovic: 1000,00, Ragib i Islam Sijaric: 200,00, Enver Jaganjac sa familijom (ponovo): 200,00, te opet Ramiz Trnovac: 100,00...

Akcija BKD "BiH 82" i Bosanskohercegovackog Radia za pomoc HUMANOJ TELEVIZIJI Spisak donatora:

Hatidza Santic	200	Teufik i Kimeta Medic	100 DM
Suad Marmulakovic	300	Halid i Nihadeta Demirovic	500
Tahir Marmulakovic	100	Una Sabanovic	300
Muhamed Sehanovic	1.000	Alija Sabanovic	100 DM
Aktiv zena klub "BiH 82"	500	Vedran Kodzic	50 DM
Izet Balagic	100	Safet Brulic	100
Samka Avdic	100	Dzemail Mekic	100
Fatima Travanjak	250	Jasmin Kahrmanovic	200
Pasana i Hasim Pervizovic	300	Sefik Koljic	600
Enver Jaganjac	200	Aktiv zena kluba "BiH 82"	500
Husen Kobaslic	250	Fahrudin Burek sa familijom	500
Zarifa Sahuric	250	Hajra Burek	100
Nura Begovic	250	Nezir Popara sa familijom	500
Fadil Pasic	100	Amina Jugo	100
Behija Pasic	100	Ajna Jugo	100
Hidajeta Pandic	100	Muharem i Teyfida Vehabovic	500
Alma Brkic	200	Ragib Sijaric	150
Azra Muftic	200	Islam Sijaric	150
Omer Halac	200	Emir i Ajla	100
Alenka Muftic	100	Mirsad Omerhodzic	100
Muharema Ganic	100	Mirza Delic	200
Nedzad Aganovic	200	Nusreta i Bakir Ibrahimbegovic	500
Safet Brulic	100	Mustafa Pasic	50 DM
Asmin Malkoc	500	Mubera Pasic	50 DM
Safet Brulic	50	Sacir Trcic	100
Nurka Smajic	200	Mina Trcic	100
Zada Hozic	200	Laris Trcic	100
Dzevad Sacirovic	50 DM	Lejla Trcic	100
Dzenana Sacirovic	50 DM	Sandi Sakota	100
Sedzad Popara	250	Familija Jaganjac	300
Nisveta Popara	250	Velida Padzan sa djecom	600
Ramiz Trnovac	200	Enver Mujkanovic sa familijom	500
Ibrahim Besic	200	Hajra Burek	100
Mirsad Resic	100	Enver Burek	200
Amira Resic	100	Tarik i Mirnesa Dizdra	200
Anela Resic	100	Emina i Amir Dzindo	400
Edna Resic	100		